

de două ori in septemana: **Joi-a** si **vinetă**; era candu va pretinde imitantă materielor, va esi de trei seu de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:

an intregu . . . . . 8 fl. v. a.
diמתate de anu . . . . . 4 fl. v. a.
petrariu . . . . . 2 fl. v. a.

pentru Romania si strainetate:

an intregu . . . . . 12 fl. v. a.
diמתate de anu . . . . . 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresa si corespundintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu **speditur'a**; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica

Pentru anuntel si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. pe linia; repetiile se facu cu pretiu scadutu. Pretulu timbrului cate 80 cr. pentru una data se antecipa.

Invitare de prenumeratiune

la **"ALBINA"**

re semestrulu anului curinte alu II-lea esp. patrariulu alu III-lea, cu pretiurile se vedu in fruntea foi.

NB! fiindu nrulu presinte, celu din urma ce se mai tramite domnilor, cari ca nu si-au re'noitu prenumeratiunea, rogamu a grabi cu renoirea, pentru ca expeditiunea se nu sufera intrerumpere, seu incurcare. **Redactiunea.**

Budapesta, in 21 iuliu n. 1874

(O *desmintire solena*, cu cuventulu *cu fact'a*!) Noi — de multu scimu, si de multu urmamu a spune si a documenta prin date plausibili, ca — opiniile, credintiele, informatiunile strainieru, a strainatatei peste totu, despre domni magiari, despre spiritulu lor, altur'a lor, scopurile lor, institutiunile lor, capacitatile lor — cu unu cuventu despre intr'ega calitatea si valorea lor *spirituale, morale si politica*, — nu sunt decatu *intipuri false*.

S'au affatu cati-va barbati dibaci, rafinati si cutesatori, cari — au sciutu expandi — cu gur'a si prin scrieri — astfel de informatiuni, credintie si opinii, si — fiindu ca nu era in demana de a se le paralisedie si coroga, ba politiciei momentane mai nalte tocmă i omis la socotela astfel de credintie, informatiuni si opinii false, — apoi aceste prinsera radecine afundi, casi de comunu *primele informatiuni la omenii informati!*

Numai mereu, acum tardiu, dupa ce acele prejudecia prin evenimente faptesce ele incesi se devalorara, numai acum lumea, reu informata, incepe a vedea — nu este auru cea-ce i s'a prezentatu ca atare! Mai vertosu insa slabesce credintia strainatatii — prin incesi desoperirile si marturisirile mai noue contrarie ale corifeilor magiari. Dar — si aci, chiaru aceste desoperiri si marturisiri totu mai intempina animi inpetrite, cari — nu se potu desface de credintiele lor nutritie dieci de ani; d'alta parte — afiner'a politica la multi straini nu aduce capacitate si corectiune, pentru ca — nu li vine la socotela! Astfelu este, in butulu datelor si faptelor positive, totu se mai gasescu straini illustri, cari au multu temeiu pe *virtutile si capacitata extraordinaria a domnilor magiari*.

De curendu *Academ'ia magiara de scientie*, — nota bene! unu institutu ce se presenta lumii, ca reprezentatoriu a sciintiei si culturai si progresului si peste totu a fortielor morali si intelectuali lor 15 milioane de locuitori din staulu unguurescu, cea-ce inca este o mare mintiuna, de ora-ce institutu intregu te eschismintie numai magiaru si de ra-ce chiaru folosele ce trage de la *ter'a poliglotă, ter'a poporalor*, le abarbe si utilisedia *numai pentru magiari*, — destulu ca acesta academia magiara numi de membru onorariu alu su pre celebrulu erudit si scriitoriu in stiintele de statu, pe Dr. *Gneist*, si c. *Lonyay*, presiedintele Institutului, se grabi i presentă diplom'a indatenata, se 'nlelege pre langa magulitoriele frase indatenate.

Dlu *Gneist*, marele barbatu de statu, raspunse printr'o epistola scurta, dar plina de reconsciintie si — destulu de lunga

totusi, pentru d'a enuncia intr'ins'a ceva — batatoriu la ochi si — tare in contrastu cu *esperintia de tote dilele*. Elu accentua — *malta capacitate de statu a magiarilor* — si indegeta ca — desvoltarea moderna de statu a magiarilor intaresce doctrinele sale, de multi ani publicate despre statu!

Aceste pretensiuni tocmai astadi, candu statulu magiaru, in consecintia necapacitatii, gresielor si abuzurilor domnilor magiari, este aprupe de crida, si — lupta lupt'a de morțe — destepara resentiu pana si in cei mai ingamfati magiari; pana si lor li veni complimentulu ca si o *ironia*. "*Hon*" celu dantaia, in fruntea numerului de alalta-ieri, o spune verde pre facia, ca — "*cuvintele dlu Gneist* nici candu nu veniau mai neoportune, de catu chiar in momentul presente; caci deca vom judeca seriosu situatiunea, apoi cauta se se nasca in noi indoiela despre capacitatea nostra de a forma statu, fiindu ca — nu scimu dirige statulu, macar ca ne-au invetiati — cei de susu, a ne supune maioritatii."

"Ori am privi la parlamentu, ori afara la faptorii vietii politice si de statu, nu vom affa destula valora si vertute cetatienesca, destula incredere si resolutiunei care se ni dee garantia, ca ne vom pota descurca din necesurile nostre."

Astfelu rationedia nationalulu superlativ in "*Hon*" — adhoc. Dar — en se audimu pe *superlativulu politicu magiaru* totu in nrulu de alalta-ieri, fora privintia la epistola lui *Gneist*, ci cu privintia la esperintia de tote dilele.

"Reform" cea magiara — serie:

"De nou se aversece dis'a lui Fr. *Rakoczy* alu II-lea ca natiunea magiara e: "*Jugu impatiens, libertatis incapax*," adeca: *neinferiora de jugu, necapace de libertate!*

"Prin cerbicia am sciutu infrange absolutismulu strainu; dar libertatea n'o scimu portă, caci nu ne scimu folos de ea."

"Pana aci am luptatu pentru libertate in contra *stepanirii*; astadi — fiindu ca nu poturam guvernă ter'a cu libertatea, oftamu noi dupa stepanire si tindem a ne desface de libertate si — mane deca s'ar affa astfel de barbatu, care se vre si se scie domni peste noi, nu ne-am supune lui; si — *absolutismulu magiaru*, dupa care astadi atati'a oftamu, s'ar denuncia naintea natiunei ca o *urita tirania*. . . ."

"Asia se vede, ca in acesta tierra guvernarea nu merge nici intr' unu modu, nici intr'altulu. Spiritulu nationalu magiaru, ce alerga dupa extreme, merge oblu spre crise. Despre parlamentarismu acia cari l'au intrudusu, spre lauda-i au disu, ca este forma de statu medilocitoria, carea va contopi intr'o unitate armonica pre Rege si poporu, pre aristocratia si democratia, administratiunea si legislatiunea. Apoi — veduram acea armonia. Mai antaiu cam'er'a inghitit essecutiv'a si pre cas'a de susu; er dupa aceea se sfarima in astfel de partite, dintre cari un'a apera, cealalta atacă constitutiunea de pre bas'a constitutiunei. In acesta lupta se mistura barbati de statu si partitele, cari nu tienura statulu de scopu, ci de medilocu, intru carele se impartira moralmente si materialmente — pana ce ajunsera la marginea caderii!"

"In urm'a acestora, multi credu ca intregu parlamentarismulu magiaru nu este alt'a, de catu unu *experimentu politicu nenovocitu*, si pre candu partitele in casa se recriminedia un'a pre alt'a, pentru ca a ajunsu lucrulu la atata, — opiniunea publica condamna pre tote si cauta esire, ca se pota scapa din situatiunea de totu rea."

"Positiunile rele, pre cari le-au ocupatu partitele la 1867, mereu au ruinatu parlamentarismulu, deficitele au trasu dupa ele imprumute, imprumutele — deficite; politic'a drumurilor de feru cea rea aduse cu sine discreditulu nostru politicu, er discreditulu acest'a tocmai de curendu aduse cu sine rea politica de drumuri ferate; guvernarea rea a trasu dupa sine caderea guvernialor, si aceste caderi au subsepatu auctoritatea guvernialor si au instalatu "*stari asiatic'e*." Tristulu jocu alu efetelor de reciprocitate l'avedem in *politica nationalitatilor*, in referintiele economice, — cu unu cuventu pe tote terenel, pana unde a petrunsu influintia decadintei generalu."

"Astfelu din gradu in gradu infundandune, mai antaiu ne-am infioratu, apoi ne-am intristatu, de curendu caduramu in desperatiune si — astadi eta, numai catu nu ne topim asup'a sortii patriei. Oci mai multi se uita in viitoriu cu fatalismu, asteptandu de la Ddieu, seu din intemplanie — o sorte mai buna . . . ."

"*Mantuirea patriei*" — impare o tema ca si cuadratur'a cercului."

Astfelu — hypermagiar'a "*Reform*." Ce ni mai remane noa de disu, de catu ca — tienut'a si predisese nostre de siepte ani, mereu vinu a se justifica amaru!

Budapesta, in 22 iuliu n. 7418.

Pe ziua de alalta ieri era pusa la ordinea dilei in Adunarea nationale de Versalia — cestiunea cea mare, cestiunea cestiunilor, cestiunea ca — fi-va si romanu-va *Francia Republica*, seu ca se va arunca in bracia cutarui-va monarchu inganfatu, seu — ca si va continua starea de astadi, vacilante intre Republica si monarchia, intre adeveru si mintiuna.

Ave se vina in discutie votulu comisiunei de 30, carea nu recomandă motiunea lui *Periere*, ci propunea unu felu de organizare forte monarchica a *septenatului* republicanu, tocmai numai spre scopulu, ca dupa espirarea aceluia se pota securu urma monarchia.

Intr' aceea — se intemplanie lucruri neprevedute. Ministrulu de finantie, bonapartistulu *Magne*, vinerea trecuta cu o propunere a sa finantiale cadit in minoritate, si trebui se-si cerea dimisiunea; sambata erasi min. de interne *Fourtou*, pentru ne'ntielegeri cu comisiunea de 30, precum si cu colegii sei din Ministeriu si elu trebui se-si lee dimisiunea, si asia *siedintia* de alalta-ieri gasi unu cabinetu intr'o parte esentliche schimbatu si — nou; caci numai aci se aduse la conosciinta oficiala, cumca in locul lui *Magne* este numitu la finantie *Mathieu Bodet*, er la interne *Chaband Lataur*. Astfelu facia cu acestu cabinetu nou, nu i remase de catu a amenă marea discutie pe ziua de mane, joi in 23 iuliu.

N'avem trebuintia se spunemu, ca ochii Europei pentru acesta dia sunt atentiti spre Versalia. Caci — ori cum, de la resolutiunile Franciei — depinde pacea si liniseea, dar intocmai si tota bun'a sperantia a Europei. —

In *Italia* si desclinitu in *Paduva* si vecina *Argua*, in dilele de 18 si 19 iuliu se serba cu multa pompa aniversarea de 500 ani de la morcea marelui poetu *Petrarca*. A acursu multa lume literaria de prin tote partile Europei; dar mai vertosu acesta serbatória s'a aretatu folosita de francesi, pentru de a-si manifesta legatur'a de sange si naturala simpatia catre natiunea si literatur'a italiana. Si in Francia s'a celebratu aniversarea, si inca pe trecuta de manifestatiuni chiar politice. In susi ambasadorulu Italiei, dlu *Nigra*, a fost, carele a profitatu de ocaziune, pentru d'a spune Francesilor ce strinse si naturali legature impreuna ambele natiuni latine!

Scrile ce sosira dilele trecute din *Spana*, paru a dovedi, cumca regimulu republicanu incepe a se sufuca seriosu pentru sterpirea rescolei barbarilor de *Carlisti*.

Mai antaiu de tote se decretă statulu de asiediu peste tota Spania; tote societatile, neconcece de autoritatile publice, se declarara de desfacute; o *reserva straoardenaria* de 80 batalione, cu 125,000 de combatanti, se convocă dintre barbatii necesatorii seu veduvi de la 22 pon' la 35 ani; in contra *Carlistilor*, si a celoru ce se va dovedi ca li dau ajutoriu, se proclamă confiscarea de tota averea si din aceea compensarea familielor ale caror capi seu parinti vor fi ucisi de catra *Carlisti*.

In fine se tramise o nota plina de gravamini catre guvernulu francesu alu lui *Mac-Mahon*, pentru spriginulu si scutulu ce se acorda *Carlistilor* pe facia de către auctoritatile francesse de la frontaria, si — intr'ega responsabilitatea pentru crudimea *Carlistilor* se arunca asup'a spriginitorilor lor!

Din tote acestea se vede, ca guvernulu Spaniei a venitu la reconosciinta, cumca cu banditii organizati, si spriginiti de banditii asemenea organizati de prin alte tieri, nu se pote esi la cale, de catu prin mesure straoardenari.

Intr'aceea se suna, ca armele republicane in unele loviri, mai multu seu mai pucinu insemnate, nu remasu invingetorie, macar ca *Carlistii* vestescu lumii, cumca dispunu de o armata aleasa si bine organizata de 55,000 de combatanti, sceriti — a invinge sea a potu.

Budapesta, in 20 iuliu n. 1874.

Am vorbitu despre nouele alegeri dietali in Boemia si despre rezultatulu lor, si pentru ca se completamu tabloulu, avem numai inca pucine trasuro a adauge.

Urmara adeva si alegerile in capitala, si in fine si alegerea in *Colin*, unde la primul scurtiniu nu s'a affatu maiortate absoluta. Resultatulu — prototendia fu alegerea *numai de nationali*. Toti *sieste* alesii capitalai, precum si in *Colin*, sunt dintre cei mai eminenti barbati ai opozitiunii de statu.

Si asia aceste alegeri in sumariu constatara, ca natiunea cehica condamna absolutu *secesiunea*, si resp. esirea fractiunei, asia-numite *june*, din parti'a nationale opozitionale.

Candu mai anu separatismulu s'a intemplat, atunci 28 era numerulu secesionistilor; atati-a adeca au parasitu cluculu nationale opozitionale si au dechiaratu lupta in contra programei aceluia. Astadi, dupa alegeri noue, dintre acei secesionisti numai bieti *cinci* au esitu alesi — cu mare nevoia, dar si acestia — nu mai in unele ceruri de la tierra, unde influintia oficiala a fost greu de eschiesu in cercurile urbane — nici macar unulu n'a potutu reesi!

Astfelu judeca si condamna unu poporu, o natiune cu conosciinta de sine, pre filii abaturi de la calea sa.

Invetiati Romani, iē essemplu — amata natiune a lui Traianu, de la natiunea cehica din Boemia, carea si ea in pamentulu seu stravechicu este coplesita de veneciiei straini si injugata si sugramata prin legile acestora, creiate despre ea, fora de ea! —

Diet'a Ungariei.

In *siedintia* de veneri, 10 iunii n. a. c. dupa cele formali, avinandu-se petitiunile incurse — la comisiunea petitionaria, si presentandu-se, intre alte multe raporte mai pucinu insemnate, si celu despre conventiunea cu Romania asup'a junctiunilor de cai ferate si despre concessiunea liniei farate *Temisióra-Rusiavia*,

Urmă ordenei de dia: *continuarea des-*
baterii asupra §-lui 3 din novel'a electorală.

C. Mariassy apără testul comisiunii
centrale, căci vorbitorului îi este, că investirea
cetățienilor cu dreptul de alegere după case
cu două piese de locuit, ar fi mai atât de cât
sufragiu universal pentru cetăți, și de aci
o pră mare nedreptățe pentru proprietarii
de pământ; și investirea totu a acelorași
cu dreptul de alegere după prețului de 315 fl.
a casei — este o mesura nepotrivită, de o ră
e pră dependentă de la multe împrejurări, și
specialmente de la arbitriul nerestrișu alu
prețitorilor. —

St. Domahidy pledă pre langa vo
tulu separat. —

B. Mariassy apără redapțiunea co
misiunii centrale, de o ră ce dreptul de ale
gere nu-lu dă omului nascerea, ci împrejurarea
că participă la suportarea sarcinilor statu
lui; ori ce drept înse se dă civililor unui
statu, trebuie să fie măsurată asiă, în câtu să
fie o garanție pentru susținerea constituțiu
nii. De aci apoi — enumerandu elementele
neamice constituțunii, susține, că locuitorii
din cetăți — avendu case numai câte cu două
piese, seuri cari valorăia numai 315 fl. — sunt
de categori'a dilerilor, nepotendu traf după
venitulu de câte cam 20 fl. a celoru case, și
de aci ne potendu dă garanție suficiente pen
tru neatarnarea loro.

I. Vidlicskay arăta că prin dispușetiunile
novelei prezente se alterăia principiele legii
din 48, și ministrulu documenta că elu nu
vorbesce aceea ce face. Susține această pre
langa acea proba, căci min. promise de la in
ceputu inca, că intenționa numai regularea
censului pre baza legii din 48, și nici de
câtu nu restringerea dreptulu datu de această;
pre candu in se face ministrulu atare confes
siune, pre atunci în §-lu 3 vine și despoia de
dreptulu de alegere după legea din 48 pre
mai 1/4 de alegători, deși acești — chiar ab
stragendu de la legea din 48, sunt indreptăți
la acestu drept prin gradulu de cultura supe
riore tieraniloru, și prin suportarea eschisiva
a unoru sarcine de statu, precum e spre ess.
incortelarea armatei etc. Arăta apoi că min
strulu se împartosea de atare nedreptățe
numai din dorința d'a susținea la potere pre
partit'a de astadi, căci în §-lu 6 i asura ace
stei-a ca la 18.000 de alegători, dependenti
de la guvernul prin pusețiunea loro de func
tionari ai regimului.

Susținendu deci că dispușetiunile §-lui
3, referentorie la cetăți, ataca foarte afundu
representarea populului în corpulu legiuitoriu,
se alipesce votulu separat. —

Ö. Szeniczey susține că prețulu pa
mentului nu se redica asiă ca alu caselor;
de aceea afirmă, că ar fi nedreptate a in
vesti pre cetățieni cu dreptulu de alegere
după 1 fl. 60 cr., și de la proprietarii de pa
mentu a cere 5 fl., după ce aci nu mai essistu
raportele de valoare din 48 între case și pa
mentu. Recomanda deci redapțiunea comis
siunii centrale.

E. Simonyi apără pe cetățieni și propu
ne, ca fiecare proprietariu de case în cetăți,
constee cassele ori din câte. piese, să aiba
dreptulu de alegere.

C. Eötvös și *L. Hunyady* susținu pro
jeptulu regimului, căci nu vor a apesă popo
rulu de la țiera și a favorii pre proletarii de
prin cetăți.

M. Kemény, apără votulu separat pre
langa modificatiunea din partea sa, ca în tôte
urbile, ori au ori n'au senate organizate, pro
prietarii de case să fie investiți cu dreptulu
de alegere, dacă respectiv'a urbe formăia ca
de sine unu cercu de alegere.

L. Mocsary accentua că proiectulu de
lege de sub întrebare este o sancționare a
tuturoruu abuzurilor de pana aci de pe la
alegeri; de aceea nu-lu primescu, ci se
alipesce propunerii lui *E. Simonyi*.

L. Kórmény propune să se remita §. 3
și următorii la comisiunea centrale pre langa
avisare de a-i redige din nou în acelu intie
lesu, ca delaturandu-se categoriile espresse în
proiectulu prezente, să se iee de base a cali
ficiatiunii de alegere singuru numai censulu
rectificatu în cărțile de dare.

St. Teleszky susține, că baza cea mai
secura este venitulu curatu, și nu numerulu
pareților de la o casa; de aceea apără votulu
separatu și propune amendamentulu, ca acei
proprietarii de case să aiba dreptul de alegere,

cari platescu dare de case după unu venitu
curatu de 16 fl. de la case.

G. Molnár vorbesce pentru votulu se
paratu și amendamentulu lui *Teleszky*, mai
adaugendu elu, ca dreptulu de alegere se-lu
aiba și aceia, cari sunt proprietarii de pa
mentu și de case, dacă acestea la oalta li ar
dă censulu recerutu, deși numai după casa
ori după pamentu singuru n'ar putea fi ale
gători. —

Siedința se redica la 2 ore d. m.

În *siedința de sambata, 11 iuliu n. a. c.*,
sub presiului ordenariu, după cele formali,
se prezenta petitiuni — cari se transmiseră
comisiunii petitiunarie — și apoi se propu
neră raportulu comisiunii petitiunarie asupra
mai multoru cereri, aviate la ea, cari —
conforme propunerii acestei comisiuni, se
strapunu concerninților ministri.

Urma ordenei de di: *desbaterea asupra*
§-lui 3 din novel'a electorală.

St. Majoros cere susținerea dispuș
etiuniloru legii din 48, referitorie la orasia.

Ö. Kallay recomanda inca susținerea
dispușetiuniloru din 48 cu privire la orasia,
aretandu că ministrulu purcese la crearea
dispușetiuniloru cuprinse în §-lu de sub în
trebare din unu punctu de vedere alu con
servatismulu stricatosu, ca adevă se se puna
stavila nisuintei populului spre propesu —
prin despoierea acestui-a de drepturile po
litice. Cumcă despoierea de drepturi e strica
tiōsa pentru fiecare statu, Kallay afa de pri
osus a mai demonstră, de o ră ce este cunos
cutu, că cetățianulu ce nu are drepturi, ci nu
mai detorinție, acela nu pōte fi nici candu
patriotu bunu, ca se se insufletiesca pentru
o causa, carea seuri e indiferinție, și chiar
are motive, de a o desconsideră. —

A. Csánády se pronunția pre langa
susținerea art. V, § 3 din 48, după ce prin
spresiuni severe caracterisă novel'a de o
strivire și rapire a drepturiloru populului,
fiindu — firescu — provocatu de presiende
la ordine. —

A. Csiky se alipesce votulu separat;
și *A. Mariassy*, pre langa votulu separat, se
mai pronunția și pentru propuneră lui
G. Molnár. —

D. Szilágyi recunōsce proiectulu de sub
întrebare multe defepse, înse tîenendu-lu de
celu mai concordabilu cu spiritulu și nu
cu liter'a legii din 48, lu-recomanda spre
primire.

E. Ivanca propune ca în loculu §-lui 3,
se se puna: alegători sunt toti aceia, cari pla
tescu contribuțiune directă 10 fl., nesoco
tindu-se aci darea de castigu personale și cea
de desarcinare a pamentului.

L. Tisza apără votulu separat; *L.*
Dedky se pronunția contra redactiunei comis
siunii centrale, și *L. Dobsa* spriginesc propu
neră lui *Simonyi*.

I. Szapry, min. de interne, se abuciuma a
aretă, că faptele sale nu-su în contradicere cu
vorbele, că adevă tōte dispușetiunile intru
duse în novel'a corespondu dechiaratiuniloru
sale din prim'a sa vorbire de la desbaterea
generale, candu susținu că dorece a pastră
diferitele specie de censu ale legii din 48,
dandu-se acestor'a o splicatiune conforme cu
intențiunea legii din 48, pre cum se spresse
totu odată că, voiescu a nu angustati dreptulu
cetățieniloru, dar vre a susținea o proporțiune
între poporațiune și alegători. Pentru auten
ticitatea datelor sale, prin cari aretă, că —
luandu în consideratiune datele vorbitoriloru
contra proiectulu — în multe tîenuturi nu
se restringe dreptulu de alegere prin dispu
șetiunile §-lui 3, — min. se provōca la con
scripțiunile din 65, 69 și 72, și recomanda
primirea redactiunii originale.

La votare cu 153 contra 124 voturi se
primescu redapțiunea comisiunii centrale, și
modificatiunile tōte se respinsere.

Siedința se redica la 2 ore d. m.

În *siedința de duminica, 12 iuliu n. a. c.*
sub presiului ordenariu, prezentandu-se
petitiuni, ce se transmiseră comisiunii petiti
unarie, urma ordenei de di: *desbaterea asupra*
§-lui 4 din novel'a electorală.

A. Horvath cere desluciri, că splica-se
§-lu 4 asiă, în câtu dreptulu de alegere se se
pōta exercici și dacă censulu lu-constitue su
m'a contribuțiunii ce se platescu după unu
patrariu de sesiune, deși pamentulu este
parte a barbatului, parte a femeioi?

Parteniu Cosma pladēia intru intere
sulu unui censu ardeleanu asemenea celui din
partiu, adevă de 8 jugere de pamentu. (A
se vedē ăventarea în întregu cuprinsulu ei,
în nr. 52 alu Albinei.)

Min. I. Szapary splica lui *A. Horvath*,
că atătu după legea din 48, câtu și după pro
jeptulu prezente, dreptulu de alegere se dă
și după proprietatea de pamentu comuna.

G. Kemény dorece respingerea propu
nerii lui *P. Cosma*, căci reformiile din părțile
anesse nu-su acelesi cu ale Ardealului, unde în
unele cecuri după unu jugeru se platescu 4 cr.
dare, și în altele totu după unu jugeru
câte 2 fl.

St. Majoros propune, că în tîenutele, unde
nu s'a fost intrudus urbanulu, se se deē
dreptulu de alegere pre baza patrariiloru de
sesiune mai mice din comitatele vecine.

(Identicu cu a lui *Cosma*.)

I. Balogh propune ca în părțile, unde se
estinsu iniurirea art. V din 48, acolo se se
investesca cu dreptulu de alegere toti aceia,
cari posedu pamentu seuri senguri seuri în co
munu, în intielesulu unui patrariu de sesiune
urbarele din comunele mari și mice.

Raportorele *Ö. Szeniczey* se alipesce a
cestei propunerii; asemenea și *A. Kórmény*.

G. Popu spriginesc propuneră lui *P.*
Cosma. (A se vedē discursulu în totu cuprin
sulu seu în nr. prezente alu Albinei.)

I. Horvath crede a aretă, că romanii
nu-su asiă de nemulțumiti cum accentua dlu
deput. *G. Popu*, producendu ca proba im
prejurarea, că protestandu guvernulu tran
silvanianu la 1862 contra Dietei sibiene, con
siliarii romani *Alduleanu* și *S. Lazaru* s'ar fi
sprimatu în parerea loro separată, că legile
din 48 dau romaniloru mai multa garanție
de libertate, decâtu sistem'a Schmerlingianu.

V. Babeșiu spriginesc propuneră lui
P. Cosma, și totu de odată face o propușere
în interesulu confiniului militar provincia
lisatu. (A se vedē ăventarea în totu cuprin
sulu ei în nr. 51 alu Albinei.)

C. Tisza apără testulu originalu, căci
aci nu e vorba de o lege nouă, ci numai de
implerea lacunelor aflate în cea din 1848.
Totu odată primescu deci propuneră lui *I.*
Balogh și polemisiāia în contra Romaniloru,
a nume în contra lui *Babeșiu*. La votare se
primescu redapțiunea comisiunii centrale cu
modificatiunea lui *I. Balogh*, respingendu-se
amendamentele Romaniloru. —

Urma §-lu 5, care suna: „În acelu parti
ale țierei, asupra cărora se estinsu articolulu
ardeleanu II. din 48, dreptulu de alegere au
aceia, cari în comunele mari și mice platescu
dare directă de 8 fl. 40 cr., neintielegendu aci
dare de castigu personale, nici adausulu pen
tru desarcinarea namentului.” Parerea sepa
rata de la acestu § suna: „Afora de acestea,
dreptulu de alegere lu-au în urm'a art. 12
din 1791 și comunele, anume cele ce numera
celu pucinu 100 de fumuri au două voturi, și
cele mai mice numai unulu.”

D. Bonciu apără votulu separat, are
tandu nedreptate ce cuprinde §-lu pentru
Romanii ardeleni și spriginendu propuneră
ce are a se face spre delaturarea nedreptății.
(Discursulu în totu cuprinsulu seu a se vedē
în nr. 52 alu Albinei.)

Siedința se redica la 1/3 ore după mă
diadi. —

Discursulu*

deputatulu nationale *George Popu*, roștitu în
Camera Ungariei, în siedința de la 12 iuliu,
la desbaterea speciale asupra novelei electro
rali, anume la §. 4.

Onorata Camera! Anticipandu declara
țiunea, că apartienu numerulu acelor'a, cari
pretindu sufragiuulu universalu, — acuma,
după ce on. majoritate a avutu gentiliția de
a respinge amendamentulu nostru asternutu
în această privinție, atătu mie, câtu și colegi
loru mei de principiu, nu ne remane, decâtu se
urmănu esemplulu acelu nenorocitu, care
vedindu-si caș'a ardiendu, cauta să scape
măcaru unele lucruri de furi'a elementului.
Asiă și noi trebuie să ne mulțimim a-ni
scapă din bunurile periclitate ale libertatei,
egalitatei și fraternitatei — macaru atăt'a,
câtu ni-e posibilu, respective câtu ni permitu
afecțiunile liberali ale on. majorității.

* Acestu discursu nu-lu poturamu publică în
nralu precedēntu, pentru că ni se tramise pră tardiu.

Marturișescu, on. Adunare, că re
candū-mi vocea, nu sunt în totulu parasi
de speranția, de si mi-este pră bine cunoscu
positiunea ocupata de partid'a deakista, fa
cu caus'a ce pledediu. Acastă speranția
nutrescu, fiindu că desbaterile publice a
Camerei au de scopu capacitatea reciproca
din care causa me magulescu cu presupu
rea, că facia de adevuru va deveni pote cap
citabile și on. majoritate.

Nutrescu, dīcu, această speranția, fiindu
o parte a majoritatei ce a votatu luarea în con
deratiune a proiectulu de lege, pusu în discus
une, se numesce pe sine partid'a liberala de
ana, și cealalta parte, — de ultra-liberala ce
i-face chiar opozițiune celei d'antai; — și
asemenea majoritate trebuie fara 'ndoiala a
fia — liberala.

On. Camera! Ambele aceste partide
au de baza — legile de la 1848, va se dīcu
magna charta a Ungariei. Asteptu dara, ca
dacă la desbaterea generală nu, celu puch
aci la desbaterea specială domnia loro
deē probe de liberalismu, prin orecari conces
siuni. La casu contrariu, pe langa tōta bun
vointi'a ce am, voiu fi pusu în neplacut
positiune de a me indoi despre respectulu
d-lorū pōrta facia cu legile din 1848.

Premittendu acestea, voiu intră aci
în desvoltarea cestiunei, care m'a indemnat
se ieu cuvintulu; și-o facu această în con
dinți'a dreptului și detorinței mele de deputat
justificandu-mi totodată sinceritatea și fran
cheti'a cu vechiulu proverbu latinu: „Veris
odiu parit — non, si fuerit nonnisi mi
garit.”

Ceru dara indulgenți'a onorabilei Ca
mere.

Dvoștra, D-lor deputati, — și aici m
adresediu catra toti deputatii de nationalita
magiara, fara osebire de partida, — dvoș
— dīcu, atribuiti uniunei cu Transilvan
o mare pondu, o mare valōre; și eu acor
o aftu de unu ce forte naturalu, căci Tran
vania pentru statulu magiaru este punctu
seuri positiunea archimedica. Dar voiu men
mai departe și voiu dīce, că eu, ca deputat
romanu, aprobu chiar această afecțiune
dvoștra facia cu Transilvania. Si deor
sortea ni-a impreunatu aici în această țier
pe care o numim și o considerăm de bun
nostra patria, apoi gasescu de nimeritu res
netulu poetulu laureatu magiaru, care dīce
că aici trebuie să trăim și să murim, (de
élned, halnod kell!) lu-gasescu de nimeritu, de
fericitudi intru amintire postu nu face n
o mentiune despre noi, romanii; această la
cuna înse a completat'o în deajunsu la ure
atulu nostru poetu, prin eternele accente ale
devotamentulu seu: „De n'a peritu Bona
nulu, candu ordels barbare etc.” care e for
identicu cu resnetulu laureatulu poetu ma
giaru.

În uniunea Transilvaniei, precum dīce
eu n'asiu vedē nici unu periclu, dacă acest
actu salutariu ar fi executatu cu loialitate
conscientiositate. Să vedem înse, On. Ca
mēra, cum s'a executatu uniunea? cum s'a re
solvitu această cestiune, căreia eu — din
partea-mi i-atribuescu o ponderositate însem
nata?

Resultatulu acestei întrebări — cred
că nu este strainu nice unui'a dintre onor
bilibi mei colegi. Deci pentru a nu abușă de
indulgenți'a onoratei Camere, voiu spū
numai atăt'a, că executarea Uniunei Tran
vanie consiste puru și simplu în traducere
pe unguria a epocii absolutismulu în angu
ratu de *Bach*. Acolo sunt anume și pana aci
legile straine; acolo e asiă nimitulu „*Gewalt
massregelung*”; acolo sunt gendarmii, și n
fine acolo sunt *finantii* — îmbracati în atle
unguresci! Deosebirea e numai aceea, că
tadi husarii bachiani, beamterii chei, beam
și ceialalti venetici sunt înlocuți prin indi
geni, deosebu înse prin — magiari. Si fiindu că
vorb'a nasce vorba, apoi permita-mi-se, On.
Camera, a reimprospetă aiciă curiositatea, pre
care nu o potu uita.

Anume, pre candu cu ocaziunea desba
terei bugetulu din an. 1873, se pusese pe ta
petu cestiunea desființării gendarmiloru,
unulu dintre d-ții deputatii transilvanieni n
s'a sfiutu a pledă pentru mântinerea acelu
institutiuni, basandu-si pledoaria pe argu
mentulu, că susținerea ei este imperiou
reclamata de, catra interesulu generalu, cu
deosebire în Transilvania, unde poporul —
și aici a facutu alusiune mai multu la romanii

poporul nu are destulă de lamurită
despre conceptul dreptului de pro
Asia dară sustinerea gendarmilor
esaria, pentru a impune poporului prin
tecele lor.

Presiș. Ve rog, d-le deputatu, bine
ve tinea în limitele cestiunii.

G. Popu. Voi numai să-mi justificu
rea prin argumente.

Presiad. Mi se pare înse, că mergeti pe
rte cu argumentele.

G. Popu. Voi fi foarte scurtu. De altm
ceea ce vorbescu nu cade afara din limi
cestiunii. În faci'a acestei argumentatiuni
mi deputatu respectiv, dati-mi voia dloru
mi exprimă desaprobară și indignatiunea
r. Admitendu înse totusi, că romanii
Transilvania n'ar posedă o dosa destulu
mare din cunoscutia dreptului de proprie
țeu credu, că pentru luminarea lor nu
tecele gendarmilor, ci alte institutiuni
nrali patriotice ar fi menite să se introduca.
țienu dloru, că banii cheltuiti pentru gen
erfa și gard'a finanziaria, dacă s'ar în
antia pentru educatiunea poporului, ar
uce unu rezultat multu mai imbucura
u pentru saltea și ordinea publica, de
baionetele acelor'a. (Aprobări în stan
De altminterlea acuzările de comunismu,
edemnită aserlite 'n faci'a Romaniloru
atra dlu deputatu baronu, le respingu
odată și le declară de inventiuni maliti
Me provooc în ast'a privintia la gover
actulu, precum și la fostulu comisariu
ocu Emanoi-u conte Pěchy, pe care din
a l'a costatu multa truda apărarea popo
i în contra pretensiunilor nefundate ale
ocratiei!

On, Camera! Sunt 26 ani dejă, de
du s'a decretatu unirea Transilvaniei, că
a în schimb pentru sacrificarea autono
sale, i-s'au promis beneficiale egalitătii
aternitătii. Este adeverat, că acést'a
e s'a inauguratu fara c'o'nvoirea și parti
erea majorității poporului ce locuiesc acea
a; dar nu mai puțin este adeverat, că
a inauguratu de catra nisce barbati de
a de o memoria ilustra, cari înse n'au
a ferioarea de-a fi succedati de nisce stra
ti demni și harnici pentru essecutarea
titiōsă a mărețului act, începutu de

Spre ocar'a și profanarea uniunei, actu
nostrii barbati de statu, inca totu mai
oenu proverbialulu *extravours* pentru Irlan
tatului magiaru, care este — *Transilvania*
nenorocita!

Politiicii actualitatii sustienu, că regularea
uniloru din Transilvania esta o necesitate
nta și imperioasă reclamata. Incercarea
ni-a doveditu chiaru la primul pasu, că
a regulare de relatiuni, este o stratagema
ra Romaniloru. Căci ce alt'a pōte să fia sus
țerea acelu censu deosebitu de alu ungariei,
si-are sorgintea în feudalismu, și care o o
nta insulta pentru libertate, legalitate și
ernitate? Cine ōre semti mai multa eschi
a sa de la beneficiulu dreptulu electoralu
insu pin acelu censu, — romanii, cari facu
millionu și diumatate, s'au magiarii, cari
aba facu o considerabila minoritate? !
andu apostrofămu pentru acést'a pe bu
nostri politici, domniele-loru fora tōta
a ni respundu, că în Transilvania sunt
otulu alte relatiuni, pentru cari legea
orala a Ungariei nu e aplicabila, nici

Sermana Transilvania! Si deputatii tei
ru cu pacientia platonica lovirea ce
vadeu, dispusetiunile ce ti-se decreta!

**Eu, din a mea parte apediulu la dom
loru în numele acelői' nefericite țiere,
onjuru pe consciētia detorței lor: să
ufera nedreptatea ce amenintia pe biēt'a
silvania, și să se redice cu totii, întru apa
ei, dacă nu voru să adevēscă insiși res
liti'a istoria, că domnieleloru, candu li-se
edă vre-unu alegatoriu cu vre-o afa
se scutura de elu cu cuvintele, că: „la
e ni-am refiuitu cu totulu!” (Aprobare în
g'a.)**

Dupa aceste, on. Camera, declaru, că
u cu totulu la amendamentulu dlui P.
a, pentru motivele cuprinse într'insulu.
bări în stang'a). D-loru! Deora-ce rela
le de proprietate și peste totu — tōte re
urile Transilvaniei sunt identice cu ale
riei, eu nu vedu nici o cauza pentru in
ocerea unu censu nou în acea parte a

Statului; rogu dar pe on. camera, să pri
mēscă acestu amendamentu, ale cărui resul
tate vor fi cea mai solida garantiă pentru
unire, pecandu din contra ins'a si on. camera
se va face culpabila de cea mai mare agita
țiune contra ei. — Dlu baronu G. Kemény, a
disu, că în Transilvania dreptulu electoralu
nu este împreunatu cu vre-o mare greutate;
dar l'asiu rogă pe dlu deputatu, care se vede
a portă mare interesu facia de Transilvania,
sē binevoiescă a-mi esplică și mie: care a
fostu caus'a, că la 48 s'a sustienutu sistem'a
electorală, basatu pe fumuri? — Ca să ve scu
tescu înse de ostent'la respunsului, ve voiu
aretă eu, d-le deputatu, că fara de acést'a siste
ma, numai cu censulu prevedintu în acea lege,
s'ar fi gasitu—spre rusinea egalitătii și a fra
ternitătii, pre cari le accentuati atâtu de
desu,— s'ar fi gasitu, dicu, comune, ba chiaru
și cercari întregi, cari n'ar fi fostu în staro
sē dēe nici unu *senguru* alegatoriu!

Nu potu trece cu vederea, de a nu res
punde câte-va cuvinte și dlui deputatu Dem.
Bonciu, și acestu respunsu consistē în acea
că: *dreptulu în numele unui poporu, nu trebuie*
cersitu, dar' trebuie pretinsu! Nu vrēu să tragu
cātu-si de puțin la indoiēla sentiementele
patriotice și bunele intentiuni ale oa. collegu,
candu a venitū sē apere dreptulu asia numi
ței „*misera plebs*” din Transilvania, sustienu
înse, că în numele acelui poporu, carele arc
drepturi, nu este nici de cum demnu să cersit
torimu, ci trebe să pretindemu.

Asiu avē câte-va cuvinte și la adres'a
d-lui ministru de interne; aceste înse, de
claru că i-le adresediū fara nici o sperantia,
deora-ce m'au îngrozitu cuvintele din „*Hon*”
dela 7 iulie, care — descriindu desbaterile came
rei, inchieia astfelu: „ministru *Szapáry*, că
totdeaur'a, asiā și astadata, a fostu celu mai
imposantu, celu mai puternicu facia cu nati
onalitătiele”. —

Sē me ierte și „*Hon*,” și dlu ministru
de interne, eu din partea mea, dupa ce cu
totii scimu, cătu suntu de slabe nationali
tătiele în Ungaria, nu vedu nici o virtute de
osebita în imposanti'a d-lui ministru facia cu
nisce *slabanogi*. (Intreruperi din partea
drēpta: oho! oho!) Cu tōte acestea, voiu riscă
o rogare, și-aceea este: că dlu ministru de
interne sē-si aproprie propunerea d-lui Cosma
findu securu, că atunci va cascigă unu te
renu multu mai imposantu, multu mai puter
nicu facia cu nationalitătiele și facia cu
pretinsele agitatiuni.

Nu potu termină, dloru, fara a-mi re
aminti și cuvintele on. deputatu alu Debre
ciaului, Colomanu Tisza, rostite mai alalta
ieri, desl d-sa a retractatu multu dintr'însele,
candu mai tardiu a venitū sē declare, că n'a
avutu intentiunea de a-si luā aerulu amenin
tatoriu facia de nationalități. Dar ori și
cum aru fi acést'a retractare, atât'a remane
necontestabilu, că discursulu dlui deputatu a
avutu unu resunetu detunatoriu, și — dsa nu
va luā în nume de reu, dacă eu i-voiu res
punde cu cuvintele proverbului latinu: „*Cantat*
vacuus coram latrone viator”, — cea-ce
insōma, că Transilvaniei, atunci, candu prin
dispositiunea acestei legi electorali nu numai
sate, dar cercuri întregi sunt despoiate de
dreptulu electoralu, nu au ce să se mai tēma!
(Una vōce: Nu-e adeverat!) Eu credu că este
asiā. —

În fine, On. Camera, nu-mi potu nită de
tori'a, de a espri me sincer'a mea multamita
și recunoscintia prē onoratului deputatu Lu
dovicu *Mocsáry*, pentru patriotica apărare a
principieloru de libertate, egalitate și frater
nitate, cari compun bas'a legiloru din 48, și
cari astadi se afla atâtu de amenintiate! Rogu
pe dlu deputatu *Mocsáry*, sē nu se lasē nici pe
viitoru a se seduca de politic'a insultătoria și
tactic'a neloiā'a, cu care ne întâlningu în im
prejurările de facia. În numele tuturor nati
onalitătiloru nedreptătite de pe teritoriulu
corōnei S-lui Stefanu votediū dar inca odata
multamita și recunoscintia d-lui *Mocsáry*,
aprigului și desinteresatului apărătoriu alu
causei nationalitătiloru. (Aprobări în stang'a.)

Vorbirea polemica

a deputatului nationale V. Babesiu,
rostita în Camer'a reprezentatoriloru Un
gariei, în sedinti'a de sambata, în 18
iuliu a. c. la §-lu 5 alu novelei electorali.

Notabene: Aci avemu să permitemu ob
servatiunea, că — onorabil'a casa representa
tiva magiara a rare ori s'a portatu atâtu

curiosu, în totu momentulu schimbându-si
capritulu, ea și la acést'a vorbire. Cinci
— siese — diece minute ascultă cu atentiune;
ici colli se îndemnă ea însasi pre sine a fi cu
atentiune, dar pe data ce observă, că directiu
nea logica a firului are să isbēsca în *majori
tate*, se turbură și — ca și candu ar fi voitu
a-si astupă urechile, prin murmure intrerupe
torie caută a se feri de loviturile ce i se
intentionau.

Eră o adevēreta operatiune cu fōrti'a,
în modu mai antaiū frumosu, apoi totu mai
aspru, la urma cu tōta violinti'a trebuia să i se
tōrne adevērul în urechi!

Firește că între astfelu de imprejurări
— nici ordinea nu pōtea fi corectă, nici
espresiunile alese, — cu atâtu mai puțin
insemnările stenografiei essacte. Din acést'a
causa acést'a vorbire o traducemu și reprodu
cemu mai multu dupa espreselle ideie, decatu
dupa cuvinte; dar — ne sentimū îndetorati a o
publică — și pentru acea, căci — în câte foi
germane și magiare am cōtitu câte ceva
din ea, în tōte — totu alt'a am adatu; cea-ce
de securu va îndreptăți pre ceteri a caută
în acést'a foia deslucire și orientare. Deci —
ēta o dāmu.

Onorata Casa! Manecandu eu întru
manifestarea opiniuniloru mele pururiă din
principia, nu e de miratu că — am devenitu
în cestiunea presinte la acea curioasă posi
țiune, încātu onorabilulu d. antevorbitoriu
nu mi-a po totu pricepe manifestatiunile de
mai de unadi, și a nume trecerea mea de la o
propunere la alt'a.

Eu mai antaiū de tōte m'am dechiaratu
pentru principiulu dreptatōii, egalitătōii și
ecitătōii, și deci am pretinsu ca celu mai
corespondatoriu modu spre realisarea acestui
principiu — *sufragiulu universale*. Cadiondu
acést'a propunere, eu am pasitu și am cerutu,
ca — dēca o data se cere intruducerea
unui censu, apoi sē se adōpte celu mai
micu censu de dare directă. — Astfelu
am prezentatu emendamentulu meu la §. 1,
dupa care cetatianu de omenia alu patriei,
carele a implinitu verst'a de 20 de ani, sē
aibe dreptu de alegere de în data ce platesce
ori cătu de puțin contribuțiunea statului.
Este unu principiu — de si nu de votu uni
versale, ci de censu, dar de celu mai liberale
și ecitabile censu. S'a respinsu și acést'a. A
urmatu apoi la §. 4 alu treilea emendamentu
din partea noastră, carele a cerutu, ca pentru
Transilvania sē se adopte acelasu censu de
pamentu, care s'a adoptatu și intrudusu pentru
cele patru părți, ce au apartienutu Transil
vaniei și au acelesi referintie de dreptu și
de pamentu. Aci este principiulu ecitătōii.
Am spriginutu deci acestu emendamentu, dar
— am caditu și cu acést'a! Am pasitu apoi eu
și am facutu motiunea, ca în fost'a grantia
militare sē se tiena *constitutivulu* seshionalu, dupa
cum a fost acel'a statoritu prin lege. Asiā credu,
că ceva mai justu — nu se pōte întipui, — ori
cum ar considera dlu *Colomanu Tisza* legea ce
am citat' eu în acést'a privintia. (Strigări:
„*Ladislau*”; nu *Colomanu*!”) Nu vorbescu des
pre *Ladislau*, ci despre *Colomanu Tisza*, căci ace
st'a mi-a factu imputatiunea, cumca nu sciu
diferinti'a între *lege si patentă*, numindu *lege*,
ceea-ce este numai o patentă. Potu sē-lu ase
curu, că eu sciu si pricepu prē bine diferinti'a,
nu numai, ci cunoscū bine și slabitiunea sa în
acést'a privintia, și — tocma de aceea am si
tēnuta contu de ambele. Am provocatu în
discursulu meu o astfelu de lege, pre care trei
monarchi, Regi unguresci încoronati, au ro
conoscūt' de atare, și pre care chiar și legelati
iunea magiara a sustienūt'; am provocutu
o lege, alu cărui titlu e: „*lege fundamentale*,”
„*Grundgesetz*”. Ori cum veti binevol a luā
lucuru, acést'a lege și astadi sustă si sustă
întru întielesulu legi unguresci, astfelu, încātu
judetiale regia o provōca și respecta sub
titlulu de *lega*. D'ar eu totusi, conoscundu
apucaturile rabulistiche ale dlui deputatulu, în
emendamentulu meu m'am ferit a o numi lege,
ci i-am disu — *statorire legale*. În fine ori cum
sē fia, acea lege statoresce pentru grantia
complexesse seshionali, și — acelea acolo son
gure numai sunt conescute dela 1807 în cōci,
ca constitutive seshionali.

Dupa ce inși și cu acea propunere re
maseramu pe diosu, — se pōte că sunt cari
se nu pricepa, dar eu tēnu naturalu și conse
cinte, că — venindu acuma domni Petru
Nemesiu și *Gustavu Kapp* cu alte propuneri,
mai puțin liberali si principali, dar totusi
mai favorabili poporului decatu testulu pro
jeptulu de pe tapetu, — eu sē spriginescu și
acostea emendamente. Si — dēca cineva s'ar
afă sē întrebē: cum se pōte acést'a descin

dere de la cea mai nalta pretensiune, la acē
sta atâtu de modesta, apoi i-asi dā cea mai
naturale aplicatiune astfelu, că eu me sentu
în acea positiune, în carea se afla unu frate
mai micu la casa, candu si-reclama partea sa,
dreptulu seu de la fratele mai mare și mai
potericu. Ceru mai antaiū totu ce credu că
mi compete, ēr dēca fratele me respinge cu
acea cerere, apoi i oferu sē-mi respunda pe
diumatate din detoria, și candu vedu că si
atāt'a i e multu, eu me invoiescu a primi de
ocamdata măcar a patr'a parte și si mai puțin,
intocmai pre cum omulu pasiesce facia
de unu detorasu, *reu platitoriu*. Pretindu totu
mereu, pretindu totu cătu mi-compete, dar
primescu și mai puțin dēca mi se imbia,
— primescu, pentru că am trebuintia și pentru
că nu voiu sē mergu la judecatoru cu fratele,
sō mergu la judecatoru naintea unu alu treilea,
unui strainu. De aci este, că — eu nu încetu
a pretinde ceea ce-mi compete și nu voiu
incetă, pona candu nu mi se va dā. Si — de
nu mi se dā astadi, — las' că va veni diu'a,
candu se va dā securu. Pona atunci ne'ncetatu
incercămu a ne apropi'a și a pactă; — acést'a
este procedur'a naturale în astfelu de casuri,
si eu nu pregetu a vi spune, că — de aceea,
pentru chiar acestu scopu am venitū în acē
sta adunare, ca adeca sē pretindu și sē pacte
diu, sē ceru totulu părții ce ni compete, și
dēca nu mi se dā, sē cer diumatate, a trei'a
parte, etc. etc. (Strigare din drēpt'a: „*de la
cine?*”) De la cine? De la *legelatiunea Ungariei*:
(Strigare: „D'apoi că si *senguru* esci membrulu
acelői'a!”) Tocmai ea membru alu acelői'a
pretindu. —

În cătu despre §. 5, în privintia Ardē
lului, apoi suntemu astfelu, că — pana acuma
cāti oratori si-au redi, catu vōcea despre cu
prinsulu acestuia, totu atātea opiniuni diferite
au manifestatu. Adevērat'a importantia a sa
nime n'o pricepe; de aceea fia-carele altfelu
lu-interpreta. Apoi întrebū: pōte să fie o lege
buna, drēptă, întielēptă, carea astfelu este
concepata, încātu totu insulu altfelu o price
pe. Cea-ce este nenegabilu si ce toti pricepu
— e, că mesur'a cu carea se mesura pentru
Ardēlu, difere de cea din Ungaria, că face
deosebire între îndreptatirea cetatiuniloru de
aici și celor de acolo, și că a nūmē pentru
părțile ardelenē ureca censulu peste mesura.
Acést'a atâtu de chiar s'a doveditū prin collegii
ce vorbira mai nainte, încātu nu pōte să se
mai nege, dar — nici nu se nēga. Eu am cea
mai deplina convietiune, că în Transilvania
întregă, între cei nepreocupati nu se va afă
sufletu de omu, precum nu se afla în acést'a
casa deputatu romanu, carele să afle cu cale
acést'a pasire. Éta, binevoiti a întrebă, acolo
este în mediloculu dvōstre dlu Petru *Nemesiu*,
carele nu apartiene opozițiunei; totusi ne
dreptatea acestor'a n'o potū trece cu tacerea,
nu pentru romanii, ci — pentru interesulu
patriei comune.

Bagati bine de sēma, domniloru, că aici
se întonă dintr'o parte dilele trecute, cumca
cine tinde a strică magiarului, acel'a vātama
reū și pre celelalte popōra; bine, dar acestu
argumentu intocmai este adevēratu și *intorsu*,
si eu sustienu, că — *cine tinde a despōidă de*
drepturi poporulu și specialminte pre celu ro
manu, acel'a isbesce greu sē în magiariu. Căci
eu nu pricepu, ce felu de garanti'a pentru
essistinti'a magiarului pōte să fie apesarea și
nedreptatirea Romaniloru; precum d'alta
parte reconosciu, cătu de a nevoia ar fi sustiene
rea Romaniloru dēca de langa ei ar lipsi magi
ariii. Aci este o reciprocitate atâtu de strictă,
incātu de buna sēma, cine strica unuia, strica
și celualaltu. En întipuiti-ve, că ar fi cu
potintiv ca Romanii toti sē parasēsca Ungaria
și Transilvania, sē emigre afara; — credeti
voi, că magiarii ar cascigă prin acést'a?—Tare
ve insielati. În momentulu ce noi am incet'a
a esiste, pace buna si de Ungaria ca țiera a
vōstra! (Oho! — dintr'o parte; risete — dintr'
alt'a.) Nu e lucrulu de risu; pricepeti numai
bine, că ve poteti convinge matematicesce,
cumca este asiā cum dicu. Ori unde Romanulu
pere, nu magiarulu i cuprinde locul, ci — altu
cineva; apoi aceea dvōstre nu veti potē pre
tinde, că — dēca în locul Romaniloru vor veni
trei sēu 2 1/2 mill. de nemti sēu de slavi, —
(strigări: Nu-e nemica! Inca mai bine va fi!)
Ba — Dieu va fi cam reu, că vor sē vina cei
ce tindu la uniune, si sē pretinda anessiunea
la Germania sēu la Slavia și atunci — pace
de Ungaria vōstra! Alt'a ar fi, dēca s'ar potē,
ca locul nostru sē-lu impliniti cu magiarii;

dar — de unde. ? Cu cele vr'o 5—6 milioane nu poteti impli cele vr'o 6000 de mille patrute, ci vor se le impli elemente straine ! (Strigari: la obiectu !) Da, bine diceti, la obiectu. Mai aveamu numai inca a reflecta, ca — se nu ne amagimu ; aici prin sinmagire nu se casciga nemic'a, intocmai precum nu se casciga prin detragerea reciproca de drepturi. Se concedu unii altor'a conditiunile de libertate si de desvoltare, si — va fi fratietate intre noi.

Incatu pentru cuprinsulu §-lui de facia, permiteti-mi a vi spune, ca am fost cu atentiune la argumentele coloru ce s'au trudit a dovedi indreptatirea aceluia, dar am observatu, ca densii se opintira a justifica ceva, ce nu se pote. Ori cate argumente se adusera, tote in realitatea lor, deca nu erau neadeverate, dovedeau tocmai contrariulu, adeca tocmai cea-ce noi pretindemu. —

Totu despre acestu obiectu a fost mai vertosu vorb'a si la §. 4, si apoi — en se vedemu, ce mi s'a respunsu mie la unele argumente ale mele de acolo.

Eu am adusu despre *Alba-inferiore*, cumca tocmai din caus'a acelei legi electorali, elementulu romanu, atatu de puternicu acolo, atatu de reu este reprezentatu in representanti'a municipale, incatu nu s'a pututu intruni o a cincea parte, ca se cera dreptulu de protocolaritate a limbii romane. La acest'a se scula unu d. deputatu, *Kemény István*, si-mi nega afirmatiunea simpla, dar intr'un tonu, in cātu cuvintele mai multu i semenau a gluma, de cātu seriositate, si —

densulu merse pana a sustieni, ca numerulu Romaniloru in reprezentantia se apropia de diumetate, aici au bagatu domni'loru pre toti pre cāti ii-au pututu afla de ceva tréba ! Eu — sum in pozitiunea de a-i dovedi, ca n'are dreptate, si indesiertu a afirmatu dsa si aceea, ca limba romana s'ar reconosce de protocolaria ; aici eu ceea-ce am disu, nu am suptu din degetu-mi, ci am cetitu in foi, adeca am cetitu unu ucasu alu presidiului tribunalulu regiu de *Alba-Iulia*, unde se dico ca la acelu tribunalu se primescu essibite numai in limb'a magiara, fiindu ca cea romana nu este limba protocolaria ! Si cu tote acesten, onorabilulu d. min. de interne nega ca am ave gravanime nationali ! (Strigari: La obiectu !) Bine, domniloru, deca aici se aducu lucruri, ca si cele spuse mai alalta-ieri de dlu b. *Kemény István*, si inca spuse din indemnulu si incuragiarea onorabilei maioritati, — acelea nu se potu trece cu tacerea. Dsa, gentilulu baronu, a mersu pana a insulta intieliginti'a romana din comitatulu Albei-inferiore, sprimendu-se ca si cum acolo poporulu atatu ar fi de prostu, incatu abia s'ar afla omeni cari se scie ceti si scie, incatu dlu ministru alu instructiunii publice ori-cāti instructori ar tramite acolo, nu multu ar folos. Dar dlu baronu si-a uitatu, ca acelu poporu, ori cum este, este creatiunea domniloru de categori'a sa, cari astfeliu l'au ocrotitu si cari si acuma se lupta, ca prin despoiarea sa de drepturi politice, se-lu tiona si mai de parte in acea stare, sub conducerea loru. Eu asiá credu, ca aci nu este caus'a d'a insulta acelu poporu, ci da, de a condamná portarea aceloru domni'loru de poporu in trecutu !

Dar gentilulu d. barone nici cu atatu nu s'a multiamitu, ci densulu a mersu pana a-si bate jocu de martirii unei natii. *) Eu asiá sciu, ca — da, in fiecare natune essistu omeni rei, betivi si poltroni ; si in acesta privintia pueinu diferu natiiunile de oalta ; dar un'a inca sciu, si — me mira ca dlu barone n'a cugetatu la aceea, ca — clu pururiá contrariu fiindu poporulu romanu, prin insultarea aceluia nu dovedesce nici unu curagiu, aici celu bravu — nu insulta pre contrariu.

Astfeliu fiindu, vinu a rogá pre dlu barone, ca in asemenea casuri se nu intonedie aici voce a ironiei, ci — deca tocmai i place a se servi de ea, se binevoiescu a se descarca in foile satirice „*Borszem Jancó*“ si „*Bolond Miska*.“ Acolo pote ave loc u.

Nu mai inca o observatiune am. Desi m'a dorutu procederea dlui *Colomanu Tisza* intr'o privintia, totusi d'alta parte me bucuru ca mi-a datu ocaziune a me respica. Eu mi-am

*) A intrebata pre romani, ca ore intre cei 40,000 de martiri dela 1848/9, ce mereu se amintescu, cāti vor fi plesniti de beti prin privintile jafuite ale domniloru magiari ? De buna seama, o buna diumetate !

permisu a luá in nume de reu guvernulu si partitei sale, pentru ca vinu aci cu manele legate, si — fara de nici o luare in socotintia a discutiunii, a argumentelor si a dreptului, votedia orbisiu — dupa cum s'au ingagiatu in Clubulu deákianu. La acest'a prestimatu d. condeputatu *Tisza* — iute a intorsu acestasi arma in contra mea, insinuandu-mi, ca — dora partit'a de carea eu me tienu, vine aici cu manele legate, si de aceea nu se alatura nici unuia din partitele Dietei. CREDU CA dlu deputatu n'a pututu pronuncia acest'a, decatu in contra convictiunii sale ; aici scie bine, cumca din partit'a, nationale, carei apartien eu, trei membri s'au insocitu partitei sale, éra duoi apartienu stangei estreme. Apoi deca dlu deputatu doresce se afla, ca de ce eu dora nu m'am alaturatu nici unei partite de aici, sum gat'a se i-o splicu.

Presedintele : Rogu pre dlu deputatu, se binevoiesca a grai la obiectu. (Aprobári din drept'a.)

V. Babesiu : Eu, deca me voi alaturá candu va vre unei partite, din Casa va fi aceleia — — —

Presedintele : dlu deputatu respunde unui reprezentante, carele la acestu §. nici ca a vorbitu ; apoi a respunde la cele disse de cineva la alta ocaziune, nu merge dupa dactin'a parlamentaria.

V. Babesiu : Atunci la acea ocaziune, n'am fost in dreptu a mai luá cuvintulu si a respunde. Deci voi se dicu, ca eu deca candu va vre unei partite din acestu parlamentu, apoi va fi aceleia, carea va fi mai libérale si va tione mai cu credintia la democratiá seu poporu. — Nu pote fi se nu sciti, ca pana acuma numai un'a dintre partite a remasu credintiósá principiului democratecu, dar acestei nu me alaturu, pentru ca si asiá neapartenendu ei, ea totu mereu se denuncia natiunii magiara prin dlu *Tisza* si partit'a sa, ca apartienemu la oalta ; — dar inca deca intr'adeveru am apartiené ! Si asiá nu pot apartiené nici unci'a, aici nu i-asi face bunu servitiu prin apartienere. —

Dupa tote, eu partinescu emendamentulu dlui *Petru Nemesiu* ; apoi partimescu in a dou'a linia si alu lui *Kapp G.*, in totu casulu in sa sustienu votulu separatulu alu dlui *Bonciú* incatu pentru dreptulu dupa fumuri, si acest'a cu atatu mai multu, fiindu unu dreptu pozitivminté acordatu prin legea dela 1848, pre carea dvostre diceti ca vreti numai s'o precisati, éra nu s'o stergeti. —

Romania libera.

Avemu se insemnámu in acesta rubrica mai multe inteplemente, pre cari a le trece cu vederea nu pote se ni fie iertatu.

Mai antaiu de tote luámu notitia despre trecerea domnitorulu si Dómei Romaniei — pe la *Brasiovu*, prin *Clusiu* si *Budapesta* — spre *Franzensbad* in *Boemia*, pentru cura. Amintiramu incidentalminté despre acest'a si in vrulu precedentu, dar astadi avemu se facemu si unele reflexiuni. Pre candu adeca „*Monitorulu oficiale*“ ni spune prin actu publicu, ca M. M. LL. esu peste otara pentru cura, unele foi ale domniloru magiari respandescu manifestatiuni seu propriamente expresiuni ocaziunali din partea domnitorulu *Carol*, greu derogatorie naltulu seu spiritu patriotiçu.

Suntemu in pozitiunea de a spune, ca domnitorulu, desi a calatoritu in celu mai strictu *incognito*, totusi a la *Clusiu*, dar mai vertosu aici a fost molestatu de multe vedute, din partea aristocratiei superioare. Acest'a se tiene de manier'a acestei clase.

Destulu ca, pre cum ni spunu foile domniloru nostri, si in *Clusiu*, si aici se fie venitu vorb'a despre linia si junctiunea dela *Brasiovu* — *Predélu*, unde Domnitorulu Romaniei se-si fie manifestatu placerea si respectivminté voi'a seu otarirea in dóue privintie : o data, pentru primirea acestei linie si junctiuni — nu numai pentru ca ea ar fi de mare folosu pentru Romania, ci si pentru ca ea va atinge chiar *bunurile sale* si palatiulu seu de véra de la *Sinaia* ! — a dou'a cum ca va face, ca linia romana de la *Ploesci* la *Predélu* inca nainte de terminulu de patru ani se fie terminata !

Ambele aceste manifestatiuni nu potu fi de cātu nisce scorniture sarbede. Domni-

torulu *Carol*, dupa pusetiunea sa inalta, nici candu nu pote cugetá a-si pune consideratiunile intereselui si placerilor sale private — paralelu seu de asupra interesului de statu ; ér ca ar fi luatu unu ingagementu, si inca afara de competiti'a sa, pentru unu lucru, a carui implinire nici nu depinde absolutu de la bunavointi'a sa, — este chiar o insinuatiune orba.

Astfeliu de scorniri potu se respandésca in lume cei-ce n'au nici cea mai pucina idea despre modulu de cugetare alu unui suveranu cu consciinti'a de demnitatea sa. —

In *Romania* intréga cele dóue septemani din urma — dóue afaceri de insemnatate publica preocupara spiritele : de o parte — *alegerile pentru senatu*, (adeca in loculu coloru 33 de senatori, esiti prin sorte din senatu, dupa implinirea periodulu de patru ani, conformu constitutiunii,) si *alegerile pentru municipalitatiile urbane* ; de alta parte — *essamenele publice*, tiente la scolele — publice si private' superio ri si inferio ri si — *impartiirea de premia*.

Incātu pentru alegeri, fiindu ca intre imprejurările de astadi, din a nostra pusetiune nu ni pote fi iertatu a ne amestecá in disput'a partiteloru, vom spune numai pre scurtu, cumca — peste totu, partit'a de la putere, *partit'a conservatoriá, partit'a ordinei*, pre cum se numesce ea insasi pre sine, a reportatu invingerea.

Dintre tote colegiale electorali numai primulu colegiu de *Dorohoiu* a alesu pronunciatu si conosciutu opositiunale, pre ilustrulu *Ioanu Brateanu*. Afara de acest'a au mai alesu trei-patru — barbati *emancipati, nedependinti*, cari in sa pururiá s'au feritu d'a se rangia de a dreptulu in opositiune ; ceialalti toti — pronunciatu guvernamentalisti.

Si algerile pentru municipale comunalis — cu o pré mica exceptiune au esitu guvernamentalis.

Firesce ca — opositiunea banuescu aplicarea de fórtia pentru presiune ; dar — totu ea reconosce si unu indiferentismu fatale in partea liberaliloru. D'alte parte foile guvernamentalis sustien, ca alegeri mai libere si neinfluintiate ca acestea n'au mai fostu in *Romania*. —

In cātu pentru *essamenele publice* si rezultatu loru si *premiele impartite*, trebue se spunemu, ca — de multu n'am cetitu cu cu atatu a placere si mangaierea reporturi in foile din *Romania*, casi cele de estu timpu despre acestu obiectu. „*Press'a*“ anume, asta data ni-au reportatu la anima. Cu parere de reu sentim lips'a de spaci, pentru d'a reproduce — cātu de multe din cele reportate ; dar' totu vom citá in celu mai de aproape numeru macar cele principali, permitiendune cu o cale si a glosá din parte ni.

Pentru asta data mai insemnámu atatu, ca in *Romania* este usulu de a se impartí coloru emipinti — din clasele inferio ri — multe premia, si acest'a cu multa solenitate. Premiele consistu in — *carti, coróne* si materie de vestimante pentru cei seraci.

Ministruulu de astadi alu instructiunii publice, *Dlu Titu Maiorescu*, a desvoltatu multa activitate intru a incuragiá inventiamentulu si — la primele essamene, a nume in *Craiova* a assistatu in persóna, essaminandu cu stáruintia elu insusi pre elevi si pre eleve. Dupa tote asiá ni se impare, ca afacerea instructiunii publice, partea — dupa noi — cea mai slaba a guvernulu de astadi alu Romaniei, de la retragerea dlui *Tellu*, a luatu una facia mai seriosa.

Onorabili lectori ai nostri si-voru aduce a minte, ca-a-ce anu in augustu reportáramu despre unu dialogu cu dlu min. *Boierescu*, unde i-am disu francamente ca : „*tote se potu ierta seu justificá, dar ne'grigirea de instructiunea publica si cultur'a nationale — remane unu pecatu strigatoriu la ceru*.“

Par' ca reulu a datu spre mai bine. Se ajute Ddieu ! —

Si acum se luámu spre consciinti'a imbecuratoriá, ca guvernulu Romaniei dej'a destinatu cate o comisiune de cate trei oficiari superiori, cu cate unu generariu in frunte, pentru d'a assiste la manevrele cele mari de tómná — atatu in *Austro-Ungaria*, specialminté in *Boemia*, cātu si in *Germania*, resp. la *Berlinu*, si in fine in *Russia*. —

In fine mai amintimu, ca *Delegatiunea Societáti academie romane* tocmai se membriloru ordenari, reflectandu-i se apropia 1. augustu cal. v. candu, dera importantiei lucruriloru aceste se conformu dispositiunii statuteloru, sea intrunirea tuturoru pentru concludere a.

Noi din a nostra parte, pre cātu temu informati despre referintiele membriloru, tare ne tememu, ca Societ'ér numai cu nevoia se va pote comite pentru deliberarea macar si numai a absolutminté necesarie.

Varietati.

„*La Roumanie contemporaine*“ este lulu unei reviste, *exclusivminté consacatiuniloru romane*, ce are tocmai se apu *Parisi*, de dóue ori pe luna, — intocmai dlui *Frédéric Damé*, directorulu dnu „*La Roumanie*“ din *Bucuresci*, cu ajutu unuia dintre pr'mi librari diu capital' al e ei. — Scopulu ce si-a propusu ilu filoromanu, intemeiatoriu — e : „de a fá Romaniloru respandirea ideieloru ce au pre tiera loru si interesele loru ; findtiera romanésca este inca pucinu conosciuta Europei.“ Acestu organu deci are se fi terenu neutralu pentru toti genii romanis, obiectivminté se-si pote desvoltá opinii si politice si literari si economice, prin curintia nobile, spre scopulu informatiunii publice cu mare europénu despre mani si tieriele loru si vieti'a loru publicé. O idea maréti' acest'a ; — de ar dá cerca ea se se realisédia cu celu mai de succesu ! —

(*Necrologu*) *Mihailu Vaida* de Sose adjunctu de protocolist in pensiune, fostulu guberniu regiu transilvanu, mar 14 iuliu n. in urm'a uniu morbu indelung a repozatu intru domnulu, in alu 60-lea un vietii, ér joi in 16 a fost immormentatu in meteriulu comunu din *Clusiu*, cu tota pesi onóra. Lu-deplange veduv'a *Ioasfina Ienei* si unicu filiu *Emiliu*, studinte de clase gimnasiale, dimpreun a cu multe denii si multi amici si conosciuti. Fie-iti usióra si memori'a binscuventata !

(*Necrologu*) *Ioan Zaharia*, juristu, solutu si telegrafistu in *Neoplanta*, dupa morbu mai indolungatu, in flóra vietii abia de 26 ani, marti in 21 l. c. la 8^{1/2} dimanetia si-dede sufletulu in manile *Clusiu* lu-deplangu, pre langa veduv'a multimea de rudenie si conosciuti din are si din departare, aici perdura in satulu unu caracteru adeveratu si unu creditiosu natiunii sale romane.

Immormentarea se templa, dupa tulu gr. or., sambata la 22 l. c. in cimitirulu din *Lugosiu*. Fie-iti tierina usióra si memori'a eterna !

Cu spedarea de portrete

de ale eroului-martiru **Avramu Iancu**

am intardiatu, mai vertosu preter vedemu : unde, cate ni se ceru ; pentru putem face impartirea, si eventualminté potemu comandá o noua editiune.

Nici pana astadi nu suntemu de orientati, aici — pre candu din unele ni se ceru cate 10—50 esemplaria, dntre unde am tramisu mai multe esemplaria se spune ca — inca nu s'au potatu vind asiá nici nu ni se tramite pretiulu, dar portretele inderetu, ca se le potemu dá a cari le ceru.

In fine observámu, ca multi dintre nii prenumeranti ni ceru cate unu esemplariu *gratis*, ce li-am promis ; — apoi noi mai pentru domni'loru am reservatu cate sute ; in sa — nu suntem in stare a spedate unu esemplariu senguru si pe spesela De aceea rogámu, ca de unde inca nu ni facutu, se ni se face conosciutu cate unu centralu, la care se potemu inaintá coloru cate 10 esemplaria pentru impartirea

Redactiuni

Publicatiuni tacsabilis

Concursu

Pentru parochi'a vacanta din *Clusiu* protopresbiteratulu Versietiuului, cu totu pana la 14 Augustu, candu va fi si alesu

Emolumintele sunt : una sesiune pchiala, stola si birulu dela 30 de numere.

Doritorii de a ocupa acesta parochia a-si tramite recurseele, instruite cu tote damentele prescrie in statutulu organice adresate comitetulu parochialulu ort. rom. din *Clusiu*, pana la sasu aratatulu term dlu proteru alu Versietiuului *Ioan Popoiu* in *Mercina*, post'a ultima *Varadia*. Clusiu, 1/7 1874.

In co'ntielegere cu dlu protopresbiteratulu tractuale.

1—3

Comitetulu parochialulu